

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter Supplementum Formularum Fori extrajudicialis, accesserunt
quamplures Formulæ Fori contentiosi, necnon nonnullæ litteræ Pastorales
non minùs utiles, quàm necessariæ gubernium Ecclesiasticum
assumentibus, ab eodem Auctore annotationibus auctæ, sacræ paginæ
oraculis, & Sacr. ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1707

R. P. D. Priolo. Barchinonen. Beneficii. Lunæ 20. Junii 1701.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62423)

ordin. in exemptos p.1. q.13. n.2. & 3. & p. 2. q.45. n.70. Fusc. de Visit. lib.2. c.16. n.2. & seqq. & n.15. Barbol. in Pastor. p.13. alleg. 75. num.29. & de Univ. Jur. Eccle. lib.2. cap.8. num.23. Non turbante, quod de annexis idem sit iudicium, quia hæc regula non procedit in Privilegiis, illique præsertim exemptionum, quæ sunt stricti Juris, neque trahenda de loco ad locum, ut prosequitur CoKier. in d. cap. 13. n.3. & latè etiam in specie exornat Frances de Eccles. Cathed. cap.16. n. 146. 147. & 148. & in cap.30. num.152. & 154.

36 Cæterum subdebant Domini, quod ubi etiam dictæ Ecclesiæ probarentur exemptæ, adhuc Eminentissimus Abbas evitare nequit, quin Episcopus illas visitet quoad omnia, Jurisdictione delegata; Cum enim in eis non vigeat Regularis observantia, sed omnes deferviantur à Presbyteris Sæcularibus, intrat dispositio Sac. Concilii Tridentini in sess.7. cap.8. de Reform. statuentis Ecclesias Sæculares exemptas, five Curatas, five non, visitari posse ab Episcopis tanquam Sedis Apostolicæ delegatis, & plenè tradunt Barbol. ibi n.2. & de jure Eccle. lib.1. cap.14. num.19. de offic. & potest. Episc. par.3. alleg.74. num.11. Fagnan. in cap. Grave de offic. Ordin. num.11. & in cap. Cum dilectus de Religios. Domib. n.41. & n.43. ad 46. Pignatell. tom.2. Consulti. cons.26. num.28. & n.36. 37. & 38. Rot. dec.207. n.1. & 4. par.2. divers. & dec.396. num.1. & 2. par.1. & dec.493. n.1. & 5. & dec.501. num.2. par.2. recent. Roxas dec.218. & decis.10. num.26. & 27. par.13. Otthobon. dec.82. num.11. & 16. Merlin. dec.101. num.7. & in Vicen. Jurisdictionis 28. Aprilis, & 16. Junii 1688. cor. bon. mem. Emerix. Et quidem non solum quoad Curam Animarum tantum, si essent Parochiales, sed quoad omnia ad differentiam Ecclesiarum Regularium quibus imminet Cura Animarum, quæ non nisi in pertinentibus ad Curam, & Sacramentorum Administrationem visitari possunt ex d. cap.11. sess.25. de Regular. ut tradit assignando rationem discriminis Fagnan. in d. cap. Cum dilectus de Relig. Domib. num.41. in fin. & à num.43. & 46.

Et ita utraque &c.

R. P. D. PRIOLO.

Barchinonen. Beneficii.
Lunæ 20. Junii 1701.

ARGUMENTUM.

Patronus Laicus, qui præsentavit non idoneum contra legem foundationis, non cadit à jure suo, si legem foundationis probabiliter ignoravit, vel intra terminum datum à jure ad præsentandum alium idoneum præsentavit.

SUMMARIUM.

- 1 Quasi possessio juris patronatus acquiritur ex multiplicitate præsentationum.
- 2 Patronus probabiliter ignorans qualitates foundationis non cadit à jure suo si non præsentavit idoneum.
- 3 Ignorantia dummodò non sit crassa, & supina excusat à contemptu, & à pœna.
- 4 Observantia præsumitur quod si uniformis voluntati Testatori.
- 5 Patronus qui præsentavit non idoneum potest intra terminum datum ad præsentandum à prima præsentatione recedere, & idoneum præsentare, & num.6.

DECISIO XLI.

AD Beneficium simplex sub invocatione S. Jacobi de Jurepatronatus laicali Franciscus Junyent qui tanquam verus, & unicus Patronus reperiebatur in quasi possessione præsentandi, nominavit Raymundum Filium Clericum primæ Tonsuræ; sed in actu, quo fuerunt per istum expedita consueta edicta, se opposuit Capitulum Cathedralis Barchinonæ, sub prætextu, quod ad ipsum jure hæreditario delatum fuisset jus præsentandi; Undè ad ejus instantiam exhibito in actis transfumpto cujusdam testamenti conditi de anno 1268. per quendam Jacobum Sebastianum, compertum fuit, quod juxta leges à fundatore præscriptas, non

non poterat præsentati ad controversum Beneficium, nisi unus Sacerdos, qui perpetuo celebraret pro anima sua, & omnium suorum Parentum. Et quamvis ex hoc transumpto non aliunde verificato, non apparet usque adhuc concludenter probata voluntas Fundatoris, Franciscus tamen illi obsequendo, non expirato adhuc quatrimestri dato ad præsentandum, recedendo à prima præsentatione, devenit ad aliam nominationem in personam Josephi Villæ Sacerdotis, cui cum Ordinarius denegasset institutionem, jure devoluto, contulit Beneficium ad favorem Didaci cum subsequuta etiam illius possessione, quæ fuit per Signaturam circumscripta; Quocirca delata mihi causa in gradu appellationis hodie proposui dubium: *An, & cui esset adjudicandum Beneficium, quod favore Josephi fuit resolutum.*

1 Ratio resolutionis in eo stetit, quod cum Franciscus existeret in quasi possessione præsentandi, & ex multiplicatis præsentationibus per ipsum expletis reputaretur verus, & unicus Patronus controversi Beneficii, quoties intra tempus datum ad præsentandum, ad illud nominavit personam habilem, & idoneam, qualis erat Josephus, debebat illius præsentatio per Ordinarium admitti, ad *Text. in cap. de Jurepatr.*

Nec ex præsentatione primo loco facta in personam Raymundi simplicis Clerici ob violatam legem Fundatoris requirentis actualem Sacerdotem, dici potest, Franciscum pro hac vice cecidisse à jure præsentandi, & consequenter potuerit Ordinarius Beneficium conferre jure devoluto.

2 Nam hoc objectum, super quo toti erant Scribentes pro Didaco, facili negotio submoveri visum est ex eo, quod Franciscus non desumebat jus præsentandi à transumpto testamenti nuper exhibitio; Ipse enim per præsentationes plures expletas jam reperiatur in quasi possessione præsentandi, & cum per antea vidisset ad hoc Beneficium modo fuisse præsentatos simplices Clericos, modo vero actuales Sacerdotes, quatenus etiam testamentum fuisset in forma probanti, potuit tamen verisimiliter ignorare qualitates in illo præscriptas, &

quia agitur de testamento non existente penes acta alicujus publici Notarii, sed solum in privato Archivio Capituli, & quod magis est, condito ante quatuor sæcula, & ultra illius ignorantia in tanto temporis defluxu, eo magis redditur certa, & probabilis; Unde ex hoc solo capite cessare videtur prætenfa devolutio, quia ista non intrat ubi Patronus rationabiliter ignoravit qualitates à Fundatore requisitas, ad *Text. in cap. si electio de elect. in 6. cum aliis relatis per Fagnan. in cap. cum nos num. 27. cum seqq. de Offic. Ordin. Passerin. de elect. cap. 29. de elect. dignit. num. 78. Rochus de Curte de Jurepatr. verb. his num. 16. Barbof. de potest. Episcop. alleg. 72. sub num. 103. & Rota in Eugubina Canoniciatus 10. Martii 1690. §. Ratio resolutionis coram clar. mem. Card. Caccia.*

3 Et tanto magis cessare visa est prætenfa devolutio, quia totum illius fundamentum residet in abusu, & contemptu præcepti Fundatoris; Iste autem abusus, & contemptus considerari non potest in Patrono, qui non solum ignorabat leges foundationis, sed totum oppositum servatum viderat per suos Antecessores in antea actis vacationibus, nam ad illorum nominationem fuerunt pluries præsentati, & etiam per Ordinarios instituti simplices Clerici, ut videre est in præsentationibus factis de annis 1384. 1499. 1434. 1539. & 1597. & 1633. & datis in *Summ. Josephi num. 6.* Hæc autem observantia, quæ fuit etiam continuata usque ad hæc moderna tempora excusare debet Franciscum ab illa ignorantia crassa, & supina, quæ requiritur ad inducendum contemptum voluntatis Fundatoris, & pœnam devolutionis ad *Text. in cap. commissæ de elect. in 6. Rot. cor. Mohedan. decis. ult. de transact. & rec. decis. 208. sub n. 3. p. 2. & apud Vivian. de Jurepatr. dec. 139. n. 23. cum plurib. seqq.*

4 Et ex his quoque cessare videtur illa necessitas perquirendi leges Fundatoris, nam quando Franciscus vidit non unica vice, sed pluries ab Ordinariis institutos, & admissos simplices Clericos, ex istorum facto non solum remanet excusatus, sed potius credere debuit, quod talis fuisset ab ini-

initio lex Fundatoris, quia cum isti ratione proprii muneris, soleant esse diligentissimi in perquirenda qualitate Beneficiorum, si fuerunt per ipsos admissi simplices Clerici de tempore magis proximo confessioni ipsius testamenti præsumendum est, quod ex observantia perantea, & successive continuata talis fuerit lex præsentandi, ut tradit Rot. cor. Gregor. dec. 466. in fin. & post Vivian. de iurepatr. decis. 16. num. 10. cum seqq. & in rec. dec. 290. n. 20. & dec. 302. num. 7. cum seqq. par. 18. & in Burgi S. Sepulchri jurispatr. 11. Decembris 1690. §. Atque, coram bon. mem. Beuincasa, & 6. Martii 1693. §. Prædictaque cor. Reverendiss. Zamoren.

5. Et eo libentius DD. inclinarunt in hanc sententiam, quia statim ac fuit exhibitum Testamentum, licet illud non fuisset observatum, & consequenter Franciscus non teneretur illi debitam fidem præstare, recedendo tamen à nominatione præcedenter facta in personam simplicis Clerici, non elapso adhuc quadrimestri, fecit aliam nominationem in personam Sacerdotis, quod manifestè convincit, ipsum noluisse contemnere præceptum Testatoris, & propterea si ipse non fuit contumax, & durante adhuc termino quatuor mensium, voluit corrigere suum errorem, faciendo præsentationem, juxta legem foundationis, debet illius nominatio omni jure subfineri per Text. in cap. cum vos de offic. & potest. Ordin. ibique gloss. verb. minus idonei, & Fagnan. num. 48. & eadem gloss. in cap. fin. verb. ex vi de iurepatr. circa finem ibi -- Propter hoc non puniuntur, quia correxerunt factum suum præsentando, prout debeant, & admittit etiam Tondut. in contrarium allegat. resol. benef. 9. 118. n. 32. ubi loquens de præsentatione facta in personam simplicis Clerici, monet Ordinarium, ne confestim de Beneficio patronato provideat, sed expectare debeat finem quadrimestris, & clarius probat Rot. cor. Caval. dec. 231. n. 3. in contrarium pariter allegata, ubi fuit admissa præsentatio Covi tanquam de persona habili quia Patroni post præsentatum Pirovanum inhabilem, durante quadrimestri, alium non præsentarunt, & dictum fuit d. Eugubina Canoniciatus 10. Mart. 1699. §. fin. cor. cl. mem. Card. Caccia.

6. Quæ sanè correctio eo magis admitti debet in casu præsentati, quia quando agitur de personis laicis præsentibus non idoneum, prout hic, facultas eligendi non devolvitur ad Ordinarium, nec Patroni privantur illa vice jure præsentandi, sed infra quadrimestre possunt emendato errore, ad iteratam electionem devenire, cum non soleant Laici exactè perquirere habilitatem Præsentati, ad notata per Butr. in cap. vos sub num. 13. de offic. Ord. ibique Imol. num. 6. Gonzal. ad reg. Cancell. gloss. 45. §. 3. num. 55. & Rota coram Priol. dec. 991. num. 4. cum seqq.

Et ita utraque &c.

R. P. D. P R I O L O .

Hispan. Suppellectilium.
Lunæ 28. Novembris 1701.

A R G U M E N T U M .

Confraternitates erectæ in Cathedrali auctoritate ordinaria, si dissolvantur, ad quem spectent, & ad quem usum sint convertenda eorum suppellectilia, deciditur.

S U M M A R I U M .

- 1 Confraternitates laicorum erectæ auctoritate Ordinaria, sub sunt eidem Ordinario.
- Confratres, dissoluta Confraternitate, non possunt disponere de illius bonis, ibi limitat. num. 5.
- 2 Bona Confraternitatis dissoluta, dicuntur vacantia, & pertinent ad dispositionem Ordinarii, donec Papa aliter disponat, si Confraternitas stat de per se, & num. 6. & 7.
- 3 Suppellectiles destinatæ ad certum primum usum, & addictæ certæ Ecclesiæ censentur eidem acquisitæ, & num. 4.
- 4 Bona Confratrum, quæ non fuerunt acquisita intuitu Ecclesiæ deponuntur apud Rectorem Ecclesiæ nomine Episcopi.

D E-